

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
*Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport*

Jaarcijfers 2017:
Thema Antibiotica gebruik
PREZIES – versie: maart 2018
Documentversie: 1.0

Inhoudsopgave

Rapportage PREZIES Prevalentiestudie Thema beoordeling antibioticagebruik 2017. Algemeen	3
Tabel AB1a. Aantal deelnemende patiënten.....	3
Tabel AB1b. Gebruik antibiotica.....	3
Tabel AB2. Niveau besluitvorming (AB1).....	3
Tabel AB3a. Niveau besluitvorming - Wel antibiotica	4
Tabel AB3b. Niveau besluitvorming - Geen antibiotica.....	4
Tabel AB4. Toedieningsvorm antibioticum	4
Tabel AB5. ATCgroep antibioticum (alle antibiotica opgeteld)	5
Tabel AB6. Besluitvorming per specialisme, alleen eerste antibioticum (AB1)	6
Tabel AB7. Onjuiste keuze per ATCgroep antibioticum, alleen eerste antibioticum (AB1)	7

Rapportage PREZIES Prevalentiestudie Thema beoordeling antibioticagebruik 2017. Algemeen

Tabel AB1a. Aantal deelnemende patiënten

	Landelijk
	N
Aantal ziekenhuizen	29
Aantal patiënten	5443

Tabel AB1b. Gebruik antibiotica

	Landelijk	
	N ¹	% ²
Nee	8341	66,2
Ja	4250	33,8

¹ Aantal patiënten

² Percentage patiënten per categorie

Tabel AB2. Niveau besluitvorming (AB1)

Niveau besluitvorming	Landelijk	
	N ¹	% ²
Juiste beslissing	5093	93,6
1.1 Geen AB* in gebruik en geen infectie	3430	63,0
1.2 Geen AB in gebruik, wel een infectie, geen AB nodig	66	1,2
1.3 AB in gebruik, wel een infectie, wel AB nodig en juiste keuze	1275	23,4
1.4 AB in gebruik, geen infectie, wel profylaxe of SOD/SDD* nodig en juiste keuze	322	5,9
Onjuiste beslissing	55	1,0
2.1 Geen AB in gebruik, wel infectie en wel AB nodig	4	0,1
2.2 AB in gebruik, wel infectie en geen AB nodig	8	0,1
2.3 AB in gebruik, geen infectie, geen profylaxe of SOD/SDD nodig	43	0,8
Onjuiste keuze	103	1,9
3.1 AB in gebruik, wel infectie, wel AB nodig en onjuiste keus	91	1,7
3.2 AB in gebruik, geen infectie, wel profylaxe of SOD/SDD nodig en onjuiste keus	12	0,2
Te weinig informatie	192	3,5
4.1 Geen AB in gebruik, te weinig diagnostische informatie over infectie aan/afwezig	31	0,6
4.2 Geen AB in gebruik, wel infectie, te weinig informatie of AB nodig is	8	0,1
4.3 AB in gebruik, wel infectie, te weinig informatie of AB nodig is	30	0,6
4.4 AB in gebruik, te weinig diagnostische informatie over infectie aan/afwezig	113	2,1
4.5 AB in gebruik, geen infectie, te weinig informatie of profylaxe of SOD/SDD nodig is	10	0,2

¹ Aantal patiënten

² Percentage patiënten per categorie

* AB, antibioticum; SOD, selective oropharyngeal decontamination; SDD, selective digestive tract decontamination

Tabel AB3a. Niveau besluitvorming - Wel antibiotica

Wel antibiotica	Landelijk					
	AB 1 ¹	% ²	AB 2 ¹	% ²	AB 3 ¹	% ²
Juiste beslissing	1597	83,9	415	85,9	62	89,9
Onjuiste beslissing	51	2,7	8	1,7	3	4,3
Onjuiste keuze	103	5,4	25	5,2	2	2,9
Te weinig informatie	153	8,0	35	7,2	2	2,9

¹ Aantal patiënten² Percentage patiënten per categorie

Tabel AB3b. Niveau besluitvorming - Geen antibiotica

Geen antibiotica	Landelijk	
	N ¹	% ²
Juiste beslissing	3496	98,8
Onjuiste beslissing	4	0,1
Onjuiste keuze	0	0,0
Te weinig informatie	39	1,1

¹ Aantal patiënten² Percentage patiënten per categorie

Tabel AB4. Toedieningsvorm antibioticum

Toediening antibioticum	Landelijk					
	AB 1 ¹	% ²	AB 2 ¹	% ²	AB 3 ¹	% ²
Intramusculair	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Intraveneus	1219	64,0	337	69,8	44	63,8
Oraal	685	36,0	146	30,2	25	36,2
Rectaal	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Inhalatie	0	0,0	0	0,0	0	0,0

¹ Aantal patiënten² Percentage patiënten per categorie

Tabel AB5. ATCgroep antibioticum (alle antibiotica opgeteld)

ATCgroep	Landelijk	
	N ¹	% ²
Amfenicolen	0	0,0
Antimycotica voor systemisch gebruik	44	1,8
Betalactamase-gevoelige penicillines	43	1,7
Betalactamase-resistente penicillines	140	5,7
Carbapenem-antibiotica	54	2,2
Cefalosporines van de eerste generatie	180	7,3
Cefalosporines van de tweede generatie	234	9,5
Cefalosporines van de derde generatie	296	12,0
Cefalosporines van de vierde generatie	0	0,0
Cefalosporines van de vijfde generatie	1	0,0
Combinaties van penicillines, waaronder beta-lactamase inhibitors	389	15,7
Combinaties van sulfonamides en trimethoprim, waaronder derivativen	59	2,4
Fluoroquinolonen	272	11,0
Glycopeptiden	50	2,0
Imidazoolderivaten	160	6,5
Kortwerkende sulfonamiden	0	0,0
Lincosamiden	81	3,3
Macroliden	45	1,8
Middellangwerkende sulfonamiden	3	0,1
Monobactam-antibiotica	0	0,0
Overige antibacteriele middelen	69	2,8
Overige chinolonen	0	0,0
Penicillines met breed spectrum	199	8,0
Polymyxines	1	0,0
Rifampicines	25	1,0
SOD/SDD*	47	1,9
Steroïde antibacteriële middelen	0	0,0
Streptograminen	31	1,3
Tetracyclines	44	1,8
Trimethoprim en afgeleide verbindingen	9	0,4
Totaal	2476	100,0

¹ Aantal patiënten² Percentage patiënten per categorie

* SOD, selective oropharyngeal decontamination; SDD, selective digestive tract decontamination

Tabel AB6. Besluitvorming per specialisme, alleen eerste antibioticum (AB1)

Specialisme	Landelijk								
	N ¹	Juiste beslissing ²	% ³	Onjuiste beslissing ²	% ³	Onjuiste keuze ²	% ³	Te weinig informatie ²	% ³
Anesthesiologie	4	4	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Cardiologie	121	96	79,3	4	3,3	4	3,3	17	14,0
Cardio-thoracale chirurgie	14	13	92,9	0	0,0	0	0,0	1	7,1
Dermatologie	1	1	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Heelkunde	381	336	88,2	6	1,6	17	4,5	22	5,8
Hematologie	4	3	75,0	0	0,0	1	25,0	0	0,0
Interne Geneeskunde	382	318	83,2	8	2,1	22	5,8	34	8,9
Keel-neus-oor	14	13	92,9	0	0,0	0	0,0	1	7,1
Kindergeneeskunde	70	61	87,1	1	1,4	1	1,4	7	10,0
Longziekten en tuberculose	303	234	77,2	12	4,0	24	7,9	33	10,9
Neurochirurgie	21	19	90,5	0	0,0	1	4,8	1	4,8
Neurologie	78	64	82,1	1	1,3	3	3,8	10	12,8
Obstetrie en gynaecologie	32	25	78,1	3	9,4	2	6,3	2	6,3
Oncologie	23	21	91,3	0	0,0	1	4,3	1	4,3
Oogheelkunde	1	1	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Orthopedie	162	150	92,6	6	3,7	3	1,9	3	1,9
Plastische chirurgie	11	10	90,9	0	0,0	1	9,1	0	0,0
Traumatologie	9	6	66,7	0	0,0	2	22,2	1	11,1
Urologie	81	60	74,1	5	6,2	9	11,1	7	8,6
Geriatric	58	52	89,7	1	1,7	2	3,4	3	5,2
MDL*	65	49	75,4	2	3,1	9	13,8	5	7,7
Reumatologie	5	4	80,0	0	0,0	0	0,0	1	20,0
Neonatalogie	8	7	87,5	1	12,5	0	0,0	0	0,0
Onbekend	56	50	89,3	1	1,8	1	1,8	4	7,1

¹ Totaal aantal patiënten

² Aantal patiënten per categorie

³ Percentage patiënten per categorie

* MDL, Maag-darm-lever

Tabel AB7. Onjuiste keuze per ATCgroep antibioticum, alleen eerste antibioticum (AB1)

ATCgroep	Landelijk		
	N ¹	Onjuiste keuze ²	% ³
Amfenicolen	0	0	0,0
Antimycotica voor systemisch gebruik	26	2	7,7
Betalactamase-gevoelige penicillines	36	0	0,0
Betalactamase-resistente penicillines	124	3	2,4
Carbapenem-antibiotica	47	2	4,3
Cefalosporines van de eerste generatie	166	4	2,4
Cefalosporines van de tweede generatie	213	16	7,5
Cefalosporines van de derde generatie	218	10	4,6
Cefalosporines van de vierde generatie	0	0	0,0
Cefalosporines van de vijfde generatie	1	0	0,0
Combinaties van penicillines, waaronder beta-lactamase inhibitors	361	28	7,8
Combinaties van sulfonamides en trimethoprim, waaronder derivativen	42	2	4,8
Fluorochinolonen	173	17	9,8
Glycopeptiden	31	0	0,0
Imidazoolderivaten	46	2	4,3
Kortwerkende sulfonamiden	0	0	0,0
Lincosamiden	50	4	8,0
Macroliden	35	2	5,7
Middellangwerkende sulfonamiden	3	0	0,0
Monobactam-antibiotica	0	0	0,0
Overige antibacteriele middelen	60	2	3,3
Overige chinolonen	0	0	0,0
Penicillines met breed spectrum	173	7	4,0
Polymyxines	0	0	0,0
Rifampicines	13	1	7,7
SOD/SDD*	30	0	0,0
Steroïde antibacteriële middelen	0	0	0,0
Streptograminen	9	0	0,0
Tetracyclines	39	0	0,0
Trimethoprim en afgeleide verbindingen	8	1	12,5
Totaal	1.904	103	5,4

¹ Totaal aantal patiënten² Aantal patiënten per categorie³ Percentage patiënten per categorie

* SOD, selective oropharyngeal decontamination; SDD, selective digestive tract decontamination